

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1229354
afdelingsnaam: Leefomgeving
steller: Bart Helm, van der
telefoonnummer: 035 629 2487

onderwerp: Nachttrein 2024 en 2025

Voorstel

1. De exploitatiebijdrage voor de nachttrein 2024 te dekken uit het Coalitieakkoord-budget en het Mobiliteitsfonds, en te verwerken in de Voorjaarsnota 2023.

Planning

Titel	Toelichting	BEELDVORMING	OORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Nachttrein 2024 en 2025	Dit betreft het voorliggende voorstel om de exploitatiebijdrage voor de nachttrein 2024 te dekken uit het Coalitieakkoord-budget en het Mobiliteitsfonds, en op te nemen in de Voorjaarsnota 2023.	Commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid 18 januari 2023	Commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid 18 januari 2023	Gemeenteraad 01 februari 2023

Samenvatting

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken dat Hilversum aansluiting moet krijgen op het NS-nachtnet. Hiervoor moet een extra nachttrein rijden tussen Amsterdam-Hilversum-Utrecht v.v.. Deze nachttrein rijdt alleen in het weekend in de nacht van vrijdag op zaterdag en de nacht van zaterdag op zondag en stopt op alle drie de Hilversumse stations. De eerste mogelijkheid is een nachttrein in de dienstregeling 2024 (start half december 2023) en de bedoeling is deze nachttrein als proef twee jaar (2024 en 2025) laten rijden.

De NS vraagt voor de nachttrein 2024 een exploitatiebijdrage van 276.000 euro exclusief btw. Wij stellen uw raad voor de exploitatiebijdrage van de nachttrein 2024 te dekken uit het Coalitieakkoord-budget en het Mobiliteitsfonds, en te verwerken in de Voorjaarsnota 2023.

Inleiding

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken dat Hilversum aansluiting moet krijgen op het NS-nachtnet. Om de stations Hilversum Media Park, Hilversum en Hilversum Sportpark allemaal die aansluiting te geven, heeft de gemeente de NS gevraagd een nachttrein op het traject Amsterdam Centraal-Hilversum-Utrecht Centraal v.v. laten rijden die in ieder geval stopt op de drie genoemde stations van Hilversum. De eerste mogelijkheid voor deze nachttrein is de dienstregeling 2024 (start half december 2023). Het college heeft besloten een overeenkomst voor de nachttrein 2024 op te stellen met NS. Voor 2025 is een overeenkomst op dit moment nog niet mogelijk, omdat het Rijk de concessie voor het hoofdrailnet vanaf 2025 nog niet heeft toegekend aan NS.

Probleemstelling/doel

Het college wil een overeenkomst aangaan met NS voor een proef met nachttreinen in 2024 en 2025. Daarvoor vraagt de NS een exploitatiebijdrage. Doel van dit voorstel is de exploitatiebijdrage voor de Nachttrein 2024 te dekken uit het Coalitieakkoord-budget en het Mobiliteitsfonds, en deze op te nemen in de Voorjaarsnota 2023.

Argumenten

1.1 Dit voorstel geeft opvolging aan de afspraak uit het Coalitieakkoord 2022-2026 dat Hilversum aansluiting krijgt op het NS-nachtnet;

2.1 De nachttrein zorgt voor de verdere ontwikkeling van Hilversum en positionering van Hilversum als centrumgemeente in de Gooi en Vechtstreek;

Een stad als Hilversum moet vanwege de strategische ligging goed bereikbaar zijn, ook in de nachtelijke uren. Betere treinverbindingen met Utrecht en Amsterdam en daarmee ook met andere delen van Nederland zorgen ervoor dat Hilversum aantrekkelijker wordt voor studenten, toeristen en uitgaanspubliek om in het weekend ook 's avonds in Hilversum aanwezig te zijn.

2.2 Het faciliteren en stimuleren van openbaar vervoer draagt bij aan de doelen en ambities uit de Mobiliteitsvisie Hilversum 2040;

Nachttreinen dragen bij aan de verbetering van de bereikbaarheid van Hilversum, dragen lokaal bij aan een betere luchtkwaliteit door minder autogebruik, werkt toe naar openbaar vervoer als volwaardig alternatief voor autogebruik en vermindert de negatieve impact van autobezit/autogebruik op de leefomgeving.

3.1 Dekking van de exploitatiebijdrage uit het Mobiliteitsfonds Hilversum is in overeenstemming met de Verordening Mobiliteitsfonds Hilversum 2019

Het Mobiliteitsfonds Hilversum is een gemeentelijke bestemmingsreserve. Doel van het Mobiliteitsfonds is het parkeren in brede zin te accommoderen en de bereikbaarheid van de gemeente Hilversum te vergroten. Gelden kunnen bijvoorbeeld besteed worden aan het verbeteren van de openbaarvervoer- en fietsverbindingen. Het college is belast met het beheer, doet onttrekkingen en vermeerderingen aan het Mobiliteitsfonds, waarbij voor onttrekkingen een maximumbedrag van 100.000 euro geldt per onttrekking. Daarboven dient het college instemming te verkrijgen van de raad.

Kanttekeningen

2.1 Nachttreinen rijden alleen in het weekend in de nacht van vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondagen;

Deze dagen zijn voor het uitgaanspubliek, studenten en toeristen belangrijk, omdat het zwaartepunt voor hen op deze avonden/nachten ligt.

2.2 Onderhoudsrooster van ProRail is voor 2024 en 2025 nog niet vastgesteld of kan tijdens het afgesloten contract met NS veranderen;

Het onderhoudsrooster van ProRail is bepalend voor de nachten waarop treinverkeer vanuit Amsterdam via Hilversum naar Utrecht en omgekeerd mogelijk is. Wij vinden het onwenselijk als de onderhoudsdagen in het weekend komen te liggen. Het college zal in het contract met NS een clausule laten opnemen dat het contract wordt ontbonden als deze situatie zich voordoet.

2.3 Afschaling dienstregeling door NS vanwege personeelstekort waardoor nachttreinen kunnen uitvallen;

NS was genoodzaakt door personeelstekort de dienstregeling met ingang van 7 november 2022 fors aan te passen om een betrouwbaar treinproduct te kunnen bieden. In de praktijk betekent dit dat er op structurele basis minder treinen zijn gaan rijden. NS schetst dat er een kans is dat de personeelstekorten in 2023 verder oplopen, met als mogelijk gevolg een nog verdere afschaling van de dienstregeling. Het college zal hierover in de overeenkomst voor de nachttrein met NS een clausule laten opnemen.

2.4 Onduidelijk hoeveel treinreizigers van de nachttrein gebruik gaan maken:

Het is op dit moment onduidelijk hoeveel reizigers van deze nachttrein gebruik gaan maken. Is het kostenefficiënt om een nachttrein in te zetten of zijn andere modaliteiten doelmatiger om het beoogde doel en effect te bereiken. Kortom: is de kosten/batenverhouding te rechtvaardigen? In de tweede helft van 2024 zullen wij een evaluatie uitvoeren naar de doeltreffendheid en de doelmatigheid van nachttreinen in het weekend. Aan de hand van de uitkomst van deze evaluatie zal worden bepaald of de nachttrein ook in 2026 en verder wordt voortgezet.

Financiën, middelen & capaciteit

Voor de nachttrein 2024 vraagt de NS een exploitatiebijdrage tussen 276.000 euro exclusief btw. Een belangrijk deel van de kosten komt voort uit de inzet van extra beveiliging op de stations. Deze kosten zijn inclusief de kosten van ongeveer 10.000 euro voor de reservering bij ProRail van de benodigde capaciteit op het spoor. Het voorstel aan de raad is om deze kosten te dekken uit het Coalitieakkoord-budget (250.000 euro) en het Mobiliteitsfonds (26.000 euro), en deze te verwerken in de Voorjaarsnota 2023.

Uitvoering

In het eerste kwartaal van 2023 moet het college al een overeenkomst met NS afsluiten voor de nachttrein 2024. Het college laat een voorbehoud in het contract laten opnemen als de besluitvorming in de raad over de dekking van de exploitatiebijdrage nachttrein 2024 op dat moment nog niet heeft plaatsgevonden.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1.